

*Бріцин Антон
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного*

ВПЛИВ ПРОТЕСТАНТИЗМУ НА РОЗВИТОК НАУКИ

Кожна епоха несе з собою свою власну філософію, на основі якої формується специфічна культура життєдіяльності, спосіб життя людей, їх відносини одне з одним [3].

Чомусь багато хто до цих пір вважає, що християнство і наука – «дві речі, які несумісні». Скільки суперечок ми чуємо про «псевдо-

науковість» віри, її абсурдності і запереченні «очевидного». Хтось скаже, що віра і наука ніколи не йшли рука об руку, проте це не так. Адже власне те, що сьогодні ми називаємо наукою і науковим методом почало зароджуватися в християнській Європі ще з 13 століття під час середньовічних суперечок про Істину і способи її пізнання.

Європейська наука йшла вперед, і релігійна свідомість допомагало цьому руху. Тому з приходом Реформації потужний імпульс до розвитку наукового мислення був даний найяскравішими вченими протестантами.

Макс Вебер був одним з перших мислителів і залишається на сьогодні класичним захисником тієї теоретичної позиції, згідно якої не уявна «невидима рука», а реальні люди з їхніми цілком конкретними цінностями і переконаннями визначають той чи інший спосіб організації ринкових відносин. У своїй теорії Вебер широко застосовує низку понять, серед яких ключове методологічне значення має поняття ідеального типу, причому «ринкові відносини» також виявляються одним з таких ідеальних типів, які сприяють розумінню сутності сучасного суспільства [4].

Френсіс Бекон (1561-1627) – філософ, який відомий тим, що поклав початок науковому методу дослідження, заснованого на експериментуванні і індуктивному міркуванні. Він так визначав свої цілі: пізнання істини, служіння своїй країні і служіння церкви. Хоча в своїх працях він робив акцент на експериментальний підхід і міркування, він відкидав атеїзм як явище, що виникло в результаті недостатньої глибини філософського знання.

Джоаннс Кеплер (1571-1630) – видатний математик і астроном. З раннього віку він займався світлом і встановив закони руху планет навколо сонця. Він також наблизився до висунення Ньютонової концепції всесвітнього тяжіння – задовго до народження Ньютона! Введена їм ідея сили в астрономії радикально змінила її в сучасному поданні. Кеплер був надзвичайно щирим і побожним лютеранином, чії праці з астрономії містили описи того, як космос і небесні тіла відображають Триєдність.

Галілео Галілей (1564-1642) – італійський фізик, механік, астроном, філософ і математик, засновник експериментальної фізики і класичної механіки. Першовідкривач законів інерції і вільного падіння тіл, винахідник телескопа, відкрив гори на Місяці, 4 супутника Юпітера, фази у Венери.

Його праця «Діалоги», в якому йде мова про пристрій Сонячної системи, був опублікований в 1632 році і наробив багато шуму. Він не містив доказів геліоцентричної системи світу, але критикував загальноприйнятту в той час систему Птолемея на користь системи Коперника. Галілей говорив, що Біблія не може помилятися, і розцінював свою систему як альтернативну інтерпретацію біблійних текстів.

Рене Декарт (1596-1650) – французький математик, учений і філософ, основоположник принципів сучасної філософії. У віці двадцяти чотирьох років він почав пошук способу, який дозволив би об'єднати всі знання в єдину систему поглядів. Його метод бере початок з питання: «Що було б відомо, якщо поставити під сумнів все інше?» – маючи на увазі стало знаменитим «я мислю, отже існую». Але часто забувають про те, що після цього Декарт сформулював практично незаперечний твердження про існування Бога: ми можемо довіряти нашим почуттям і процесам логічного мислення тільки в тому випадку, якщо Бог існує і не бажає, щоб ми були введені в оману власним досвідом. Таким чином, Бог займає центральне місце в філософії Декарта.

Рене Декарта і Френсіса Бекона вважають ключовими фігурами в історії розвитку наукової методології. Варто зазначити, що в системі кожного з них важливе місце займав Бог, і що обидва вони вважалися дуже побожними.

Ісаак Ньютон (1642-1727) – англійський фізик, математик, філософ і астроном, один з творців класичної фізики. Не дуже відомий той факт, що Ньютон був глибоко віруючою людиною і вважав, що математика вносить великий вклад в розуміння Божого плану. В світогляді Ньютона Бог невід'ємний від природи і абсолютність простору. У своїй праці «Початок» він заявив: «Найпрекрасніша система сонця, планет і комет могла статися тільки за допомогою премудрості і сили розумного і могутнього Істоти».

Вільям Томсон Кельвін (1824-1907) – був найвидатнішим в невеликій групі британських вчених, які допомогли закласти основи сучасної фізики. Він був твердим християнином, безумовно, більш побожним, ніж в середньому люди його епохи.

Лорд Кельвін був креаціоністом древньої Землі, який оцінив вік Землі проміжком від 20 до 100 мільйонів років з верхньою межею в 500 мільйонів років, ґрунтуючись на показниках охолодження (занижена оцінка через відсутність знань про радіогенний нагрівання).

Багато представників сучасної науки, на жаль, із завзятістю намагаються відмежуватися від християнства. Забуваючи слова великого Ломоносова (навчався, до речі, в протестантських країнах): «Правда і віра – суть дві сестри, дочки одного Всевишнього батька, ніколи між собою сварилися прийти не можуть... Творець дав роду людському дві книги. Перша - видимий цей світ, їм створений, щоб людина, дивлячись на красу і стрункість його будівель, визнав Божественну всемогутність. Друга книга – Святе Письмо. У ній показано Творцеве благоговіння до нашого спасіння».

Наука і віра не суперечать один одному, але йдуть паралельними курсами. Наука може проникнути в таємниці ядерної енергії, але потрібно християнство, щоб ці наукові досягнення не перетворили планету в великий ядерний гриб, а сприяли поліпшенню умов життя на землі.

Список використаних джерел

1. Відомі вчені, які вірили в Бога – Режим доступу: <http://choose-life.ru/themes/znamenitye-uchyonye-kotorye-verili-v-boga>
2. Вплив протестантизму на науку – Режим доступу: <https://www.protestant.ru/konfessii/denominations/history/protestantism-v-rossii-i-mire/istoria/article/68826>
3. Олексенко Р.І. Глобальні проблеми філософії від Античності до сьогодення в дискурсі ринкових трансформацій / Р.І.Олексенко // Придніпровські соціально-гуманітарні читання: у 6-ти частинах. Ч. 2: Матеріали Дніпропетровської сесії II Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародною участю. 2013.– С. 148-151.
4. Олексенко Р.І. Вплив філософії Макса Вебера на світову економічну думку / Р.І. Олексенко // Філософія і політологія в контексті сучасної культури. – 2012. – Вип. 4(3). – С. 24-28.